

A woman with long blonde hair, wearing a black sleeveless top, stands in profile facing right. She has her hands clasped in front of her. A microphone with the 'svt' logo is held towards her. To her right, a camera operator in a black shirt is partially visible, holding a professional video camera on a tripod. The background is a textured yellow wall with a window frame.

Från fina ord

till handling

**Kompetensförsörjningsfrågan är avgörande,
för regionens utveckling och för växande och
hållbara företag.**

**Vi samlade våra medlemsföretag för att ta
upp tråden från den 16 juni och diskutera hur
vi kan gå från fina ord till handling.**

Utgångspunkter för diskussionerna:

- **Så får vi fler yrkesutbildade**
- **Så stärker vi konkurrenskraften genom mångfald & inkludering**
- **Så skapar vi starka arbetsgivarvarumärken & en attraktiv arbetsmarknadsregion**

Det här kom vi fram till

A photograph of three people in a technical workshop or laboratory. On the left, a man with glasses and a black shirt with 'RENTICE RAMME' on it is looking at a laptop. In the center, a woman with long brown hair and glasses is smiling and looking at the laptop. On the right, a man with curly hair and a beard, wearing a light blue shirt, is leaning over and looking at the laptop. They are surrounded by industrial equipment, including a robotic arm and various metal frames. The background is slightly blurred, showing more of the workshop environment.

Så får vi fler yrkesutbildade

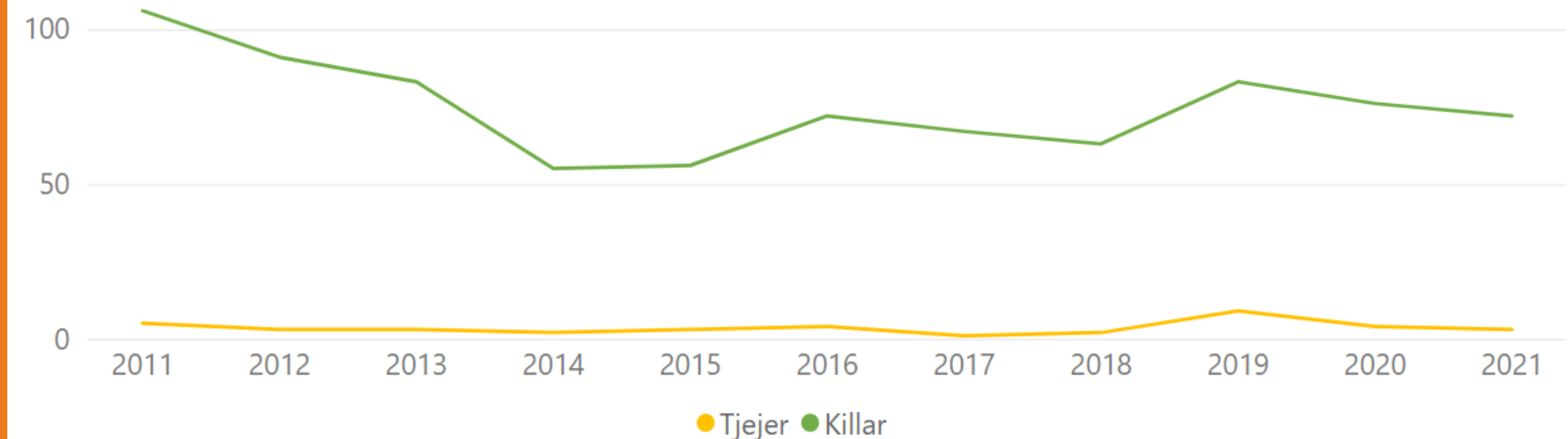
Så får vi fler yrkesutbildade

Dalarnas industri består till 31 procent av kvinnor där flertalet har administrativa uppgifter. På industriprogrammet i Dalarna är 4 procent tjejer, 3 stycken vid senaste intaget:

Gymnasieantagning 2021

	Tjejer	Killar	Totalt	andel tjejer
Bygg och anläggningsprogrammet	43	237	280	15,4%
El- och energiprogrammet	12	184	196	6,1%
Fordon och transportprogrammet	72	143	215	33,5%
Industri tekniska programmet	3	72	75	4,0%
Teknikprogrammet	90	313	403	22,3%
VVS och fastighetsprogrammet	3	17	20	15,0%
Summa	223	966	1189	18,8%

Antagna tjejer och killar på Industri tekniska programmet i Dalarna

Så får vi fler yrkesutbildade

En viktig nyckel är att attrahera fler kvinnor:

Lyckas vi attrahera fler kvinnor så ökar den samlade attraktiviteten vilket gör att vi måste skapa en ny bild av industrin genom att lyfta fram goda exempel. Benchmarka vad andra gjort och skapa initiativ särskilt riktade för att öka mångfald med fokus mot kvinnor.

Ansvarig: Aktörer och kommuner med inledande samordning från Mellansvenska Handelskammaren.

Så får vi fler yrkesutbildade

Värdskap:

Säkerställ att man tar hand om dem som kommer på studiebesök och praktik så att det blir en positiv upplevelse. Utbilda handledare och kunskapa om hur man möter olika grupper t.ex. generation Z och/eller nyanlända kvinnor som hamnat i utanförskap.

Ansvarig: Företagen. SSAB och Boliden kan utgöra exempel.

Så får vi fler yrkesutbildade

Skala upp goda exempel:

Skala upp IKEA, SSAB och NKT exemplet (se sid. 20).
Skapa ett lärande över gränser kring bra och lyckade exempel.

Ansvarig: Inledande koordinering av Mellansvenska
Handelskammaren utifrån olika förutsättningar där Dalarna har
sitt Industrikompetensråd som saknar motsvarighet i Gävleborg.

Så får vi fler yrkesutbildade

Branschråd:

Branschråd/eller geografiska avgränsade råd som en "grundplattform", lyfta viktiga gemensamma utmaningar. Dela goda exempel. Göra utbrytargrupper för mer operativa insatser - ex. för att modernisera bilden av yrket eller dimensionera antalet utbildningsplatser (se sidan 14 och 15).

Ansvarig: Kommunen/Regionen/främjarorganisation skulle kunna vara katalysator men absolut bygga på näringens behov.

Så får vi fler yrkesutbildade

Modernisera bilden:

Bygga bilden/modernisera bilden av yrket. Dels för att attrahera barn och ungdomar att välja karriärvägar mot framtidsyrken. Marknadsföra olika yrken, hur de verkligen ser ut idag. Dels inom företagen, bilden av den potentiella framtida arbetskraften/mottagandet på företaget också att företagen kan behöva ta ett större ansvar att rusta medarbetaren. Skapa plats för praktik/lärlingsplatser/trainee m.m.

Ansvarig: Företagen, dessutom bör större företag ta ett större ansvar.

Så får vi fler yrkesutbildade

Dimensionera utbildningsplatser:

Dimensionera utbildningsplatser gymnasial nivå mot behovet. Att löpande ta fram "bästa möjliga" statistiska underlag och fatta beslut därefter (självklart i rimlig takt och i kombination med punkten ovan "*Modernisera bilden*" för att möta upp med karriärval).

Ansvarig: Politiska beslut om dimensionering av utbildningsplatser.

Så får vi fler yrkesutbildade

Kompetensrådgivning:

Validering av vad som är kompetens. Kompetensrådgivning till små och medelstora företag. Stöd till företag gällande kompetensutveckling av egen personal.

Ansvarig: Mellansvenska Handelskammaren. Projektansökningar ligger inne i regionerna. ESF projekt med beslut i december. Hur kan vi påverka att positiva beslut fattas?

Så får vi fler yrkesutbildade

Språkpraktik:

Behov av språkpraktik för att komma till yrkesutbildning. Validering av språkkunskaper. Hitta fler aktörer som kan ta emot praktikanter eftersom IKEA-modellen fungerar.

Ansvarig: Företagen

Så får vi fler yrkesutbildade

Arbetsmarknadskunskap i skolan tidigt:

Arbetsmarknadskunskap i skolan tidigt. För att skapa större kunskap om vilka yrken som finns. Kommer även att stärka mångfalden på yrkesutbildningar. Utbildning av yrkesvägledare. Även SFI.

Ansvarig: Dan Gustavsson, IUC Dalarna och Teknikcollage

A close-up, warm-toned photograph of a diverse group of people in a meeting. In the center, a Black man with a beard and mustache, wearing a grey blazer over a green t-shirt, is smiling broadly. To his left, a woman with curly brown hair is looking towards him. In the foreground, the back of a person's head and shoulders are visible, looking towards the group. The background is bright and out of focus.

**Så stärker vi konkurrenskraften genom
mångfald och inkludering**

Så stärker vi konkurrenskraften genom inkludering och mångfald

Starta upp en framtids/företagsbuss:

Ett koncept som borde tillämpas för att inspirera unga till framtida yrkesval. Konceptet kan vidareutvecklas mot en annan målgrupp med fokus på mångfald och inkludering tex för vuxna som läser svenska på SFI och som vill ut på arbetsmarknaden men inte vet hur den ser ut.

Ansvarig: Näringslivet samt kommunen skulle kunna vara stopp på bussresan för att visa de möjligheter som den lokala arbetsmarknaden erbjuder. Det kan till exempel vara att få reda på vilka yrken som finns i närområdet, vilka kompetenser som efterfrågas, utbildningskrav och vilka behov arbetsgivarna ser i framtiden. Helt enkelt ett tillfälle för arbetsgivare och blivande arbetstagare att mötas och lära sig mer om varandra.

**Så stärker vi konkurrenskraften genom
inkludering och mångfald**

Se över det egna bildspråket:

Se över bildspråk i den egna organisationen. Speglar foton på webbplats och i annonsering den mångfald som eftersträvas?

Ansvarig: Företagen

**Så stärker vi konkurrenskraften genom
inkludering och mångfald**

Arbetsmarknadskunskap:

Ett bra sätt som tillämpas för att skapa en större förståelse hos unga och att få dem att tänka till och göra medvetna studie- och yrkesval. Det skulle kunna appliceras mot en annan målgrupp med fokus på mångfald och inkludering.

Ansvarig: Företagen

**Så stärker vi konkurrenskraften genom
inkludering och mångfald**

Traineeprogram:

En nyckel är att näringslivet samarbetar. På liknade sätt som sker i IKEA-konceptet skulle ett traineeprogram startas med målgruppen nyanlända för att täcka de kompetensbehov som finns för framtiden. Programmet kan ha en gemensam utbildningsdel gällande svenska och kultur, andra yrkesspecifika delar samt en blandning mellan praktik och besök på olika företag.

Ansvarig: Företagen

**Så stärker vi konkurrenskraften genom
inkludering och mångfald**

Utbilda i rekrytering:

Företag behöver utbilda sig i att rekrytera mer utifrån potential och med mångfald i fokus. Företag måste också ha en strategisk kompetensförsörjningsplan inklusive YH utbildningar med mera för att påverka utbudet.

Ansvarig: Mellansvenska Handelskammaren kan kanske driva frågan?

Så stärker vi konkurrenskraften genom inkludering och mångfald

Små steg men ändå framåt:

Fortsätta nätverkandet av det slag som idag genomförs på initiativ av Mellansvenska Handelskammaren. Önskvärt vore också en kanal eller ett forum för att dela erfarenheter och goda exempel som inspiration.

Detta arbete är omfattande och vi tar små steg framåt för att säkerställa att vi lyckas. Detta är bättre än att vi siktar på större steg som vi sedan inte mäktar med att genomföra.

Ansvarig: Företagen

**Så skapar vi starka arbetsgivarvarumärken
och en attraktiv arbetsmarknadsregion**

**Så skapar vi starka arbetsgivarvarumärken
och en attraktiv arbetsmarknadsregion**

International citizen hub:

Etablera "International Citizen Hub" för att attrahera och introducera internationell kompetens samt hjälpa medflyttande.

Matcha högskolestudenter med företag vad det gäller praktik och exjobb för att få kvar studenterna i regionen

Ansvarig: Lämplig regional aktör i samarbete med näringslivet.

**Så skapar vi starka arbetsgivarvarumärken
och en attraktiv arbetsmarknadsregion**

Arbetsmarknadskunskap i skolan:

Exempel från Dalarna som vi bör implementera även i Gävleborg.

Ansvarig: Malin Rogström lyfter in detta i kommunerna via regionens näringslivschefer.

**Så skapar vi starka arbetsgivarvarumärken
och en attraktiv arbetsmarknadsregion**

Involvera näringslivet i "talangattraktion":

Involvera näringslivet i projektet för "talangattraktion" som drivs i region Gävleborg.

- Hur kan vi marknadsföra regionen och alla företag här så att rätt målgrupper attraheras, hur tar vi hand om dem när de visar intresse, hur säkerställer vi att de får en positiv upplevelse av inflyttning, hur går de från inflyttare till ambassadör?

Ansvarig: Johan Tunhult, Region Gävleborg.

**Så skapar vi starka arbetsgivarvarumärken
och en attraktiv arbetsmarknadsregion**

Fortsätta stärka samarbete näringsliv och skola:

Goda exempel som Göranssonska skolan och Folkuniversitetet visar att det finns effektiva lösningar för att matcha utbildningar med företagens behov.

Ansvarig: Företagen/skolor/kommuner i samarbete

I SAMVERKAN MED:

SANDVIK
BILLERUD
IUC DALARNA
ALLEIMA
SWEDBANK
GÄVLE KOMMUN
IKEA

MORA KOMMUN
STORA ENSO
FALU KOMMUN
LEKSANDS SPARBANK
KRATON
STÅL ENGINEERING
FOLKUNIVERSITETET

ORBADEN
HOLMEN
SSAB
SANDVIKENS KOMMUN
FURUVIK
OUTOKOMPU
REGION GÄVLEBORG
BONNIER NEWS

OVANÅKERS KOMMUN
HÖGSKOLAN I GÄVLE
PROPUS
VANSBRO KOMMUN
MANPOWER
GREEN GOAT
LYKO
SÄTERS KOMMUN